

דף ע' ע"א

פח. מצורע שהיה עשיר והעני, או להיפך – לדעת ר' יהודה נקבע (לענין קרבן עשיר או קרבן עני) כפי שהיה מצבו בזמן שמביא אשמו. ולדעת ר' שמעון נקבע בזמן שמביא חטאתו. ולדעת ר' אליעזר בן יעקב נקבע בזמן שמביא הצפרים.

פט. מצורע ספק – לדעת ר' שמעון יביא קרבנו (כבש) ויתנה שאם הוא מצורע הרי זה אשם, ואם לאו הרי זה שלמים, ומביא עמו לוג שמן. ומקיים, מספק, שחיטה בצפון ומתנות בהונות וסמיכה (ע"ש"י ותוס') ונסכים ונאכל לזכרי כהונה ליום ולילה כאשם, וטעון תנופה וחזה ושוק כשלמים. וחכמים חולקין עליו, משום דגורם להביא קדשים לבית הפסול (דממעט זמן אכילת השלמים).

דף ע' ע"ב

צ. שמואל סובר כר' שמעון דלעיל, אות פח, דזמן הבאת החטאת קובעת, וסבירא ליה כחכמים דלעיל, אות פט, דאי אפשר להתנות על קרבן אשם (והוא מפרש את דברי ר' יהושע בן חנניא דלעיל, אות פו, בשכבר קרב אשמו).

צא. ג' דברי אגדה: כתוב 'כי לא אחפוץ במות המת' וכתוב 'כי חפץ ה' להמיתם' (והשיב להם כאן כשעשה תשובה, כאן כשלא עשה תשובה); כתוב 'אשר לא ישא פנים', וכתוב 'ישא ה' פניו אליך' (והשיב להם כאן אחר גזר דין, כאן קודם גזר דין); כתוב 'כי בחר ה' בציון' וכתוב 'כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת גו' (והשיב להם כאן קודם שנשא שלמה בת פרעה, כאן לאחר שנשאה).

צב. ג' דברי בורות: אשתו של לוט אם מטמאה כמת (והשיב שלא); בן השונמית שהחיה אלישע, האם מטמאה כמת (והשיב שלא); מתים לעתיד לבא, כשיחיו, האם צריכים הזאה שלישי ושביעי (והשיב שלכשיחיו נתיישב בדבר, או שלכשיחיו יבא משה עמהם).

צג. ג' דברי דרך ארץ: מה יעשה אדם ויחכם (ואמר להם ירבה בישיבה וימעט בסחורה ויבקש רחמים ממי שהחכמה שלו); מה יעשה אדם ויתעשר (אמר להם ירבה בסחורה [ולדעת הגר"א לא גורסין זה] וישא ויתן באמונה ויבקש רחמים ממי שהעושר שלו); מה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים (אמר להם ישא אשה הוגנת לו ויקדש עצמו בשעת תשמיש ויבקש רחמים ממי שהבנים שלו).

צד. 'כי ה' יתן חכמה גו' – משל למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו ומשגר לאוהביו ממה שלפניו.

דף ע"א ע"א

צה. 'הנה נחלת ה' בנים שכר פרי הבטן' – בשכר שמשחין עצמם בבטן כדי שתזריע אשתו תחילה, נותן לו הקדוש ברוך הוא שכר פרי הבטן.

צו. 'ותתחלחל המלכה' – מלמד שפירסה נדה. ואף על גב שחרדה מסלקת דמים, היינו דוקא בפחד כעין כרכום. אבל ביעותתא מרפה ומביא דם.

צז. זכר הרואה זיבה מחמת אונס אינו טמא משום זב.

צח. בתחילה היו מטבילין כלים של נדות וזבים שמתו, והיו נדות וזבים חיים מתביישים. ולכן התקינו להטביל על כולם.

צט. אשה שמתה ויצא ממקורה רביעית דם (ברמב"ם השמיט 'רביעית') לאחר מיתה – לדעת תנא קמא חשיב כדם נדה ('מקור מקומו טמא') ומטמא במשהו במגע ובמשא, ולדעת ר' יהודה אינו כדם נדה, הואיל ויצא לאחר מיתתה ('מקור אין מקומו טמא').

ק. יצא ממנה רביעית דם והוא מכונס – מטמא באהל לכולי עלמא.

קא. היושבת על המשבר ונעקר ממנה רביעית דם (כן איתא במשנה, ולכאורא 'רביעית' לאו דוקא) – אף על פי שמתה, מודה ר' יהודה דמטמא במשהו משום דם נדה, כיון שנעקר בחייה.

קב. מת שיצא ממנו רביעית דם לאחר מיתה – מטמא באהל מדאורייתא. יצא ממנו מקצת בחייו ומקצת במותו – אפילו יצא רובו אחר מיתה, אינו מטמא מדאורייתא.

קג. ספק יצא כולו בחייו כולו במותו או מקצתו בחייו מקצתו במותו – לדעת ר' אלעזר בר' יהודה חשיב דם תבוסה ואינו מטמא מדאורייתא, רק מדרבנן. ולדעת חכמים הוי ספק דאורייתא וברשות היחיד טמא מדאורייתא, וברשות הרבים טהור. ולדעתם דם תבוסה היינו רק כשידוע שלא יצא כולו לאחר מיתה.

קד. היושבת על המשבר ומתה ויצא ממנה רביעית דם – לדעת ר' יהודה מטמא באהל כדין דם תבוסה, ולדעת ר' יוסי אינו מטמא באהל ואינו דם תבוסה, דודאי יצא כולו מחיים.

קה. הרוג שמוטל במיטה ודמו מטפטף לגומא, אפילו ספק אם יצא רובו לאחר מיתה – חכמים מטהרים. דכיון שמתחילה יצא דם מחיים, כל טיפה שמטפטפת אחר כך לאחר מיתה, בטלה ברוב. מה שאין כן בצלוב שדמו שותת ואינו מטפטף, הוי דם תבוסה, דבוה אין הדם היוצא לאחר מיתה בטל בדם שיצא מחיים. ור' יהודה מטמא בהרוג על המטה דסבירא ליה אין דם מבטל דם, ומטהר בצלוב שאני אומר טיפה של מיתה עומדת לו על גבי העץ (מה שאין כן בהרוג במיתה, הדם מחלחל).

דף ע"א ע"ב

קו. בתחילה דנו יושבת על דם טוהר (דהיא כטבולת יום ארוך עד שיכלו ימי טוהר שלה) כדין טבול יום שהוא כשני לטומאה דאינו מטמא כלים, ולכן יכולה לערות מים לרחיצת קרבן פסח כיון שנוגעת רק בכלי ולא במים. אבל במים עצמם לא תגע, דחולין שנעשו על טהרת הקדש כקדש דמו, ושני עושה שלישי. וחזרו להחמיר ולהקל: החמירו לעשותה כנוגעת בטמא מת דהוי ראשון לטומאה לדעת בית הלל, ולדעת בית שמאי החמירו לעשותה כטמא מת עצמו דהוי אב הטומאה, והקילו דרק לקדשים הוה ראשון ולא לחולין, אפילו שנעשו על טהרת הקדש, ומותר לה לנגוע במים עצמם.

קז. אבא שאול אומר טבול יום מטמא שנים ופוסל אחד בקדשים (היינו דהוא כראשון לטומאה. וכן הא דאמרן לעיל ביושבת על דם טוהר דחזרו להחמיר, הוא אליבא דאבא שאול).

קח. היושבת על דם טוהר, וכן שאר טבול יום, אוכלת במעשר, וקוצה חלה מן העיסה קודם קריאת שם ומניחה בכלי (דחולין הטבולין לחלה, לאו כחלה דמו) ומקפת הכלי לעיסה (דמצוה לתרום מן המוקף) וקוראת שם חלה.

קט. משקין היוצאין מטבול יום דינם כמשקין שנגע בהם הטבול יום. לכן אם נפל רוק או דם של יושבת על דם טוהר על ככר תרומה, הרי זה טהור.

קי. אחר שכלו ימי טוהר שלה (ל"ג יום לזכר, וס"ו יום לנקבה) לדעת בית שמאי טעונה טבילה נוספת לאכול בתרומה (ולביאת מקדש אם ישראלית היא, רש"י), דכיון דהוה טבולת יום ארוך, הסיחה דעתה מן התרומה. ודעת בית הלל דאינה צריכה, רק לקדשים צריכה טבילה אחר הבאת קרבנה.

קי"א. הרואה יום י"א של ימי זיבה – לדעת בית שמאי צריכה לשמור יום כנגד יום. ואם טבלה בערב ושמשה חייבים קרבן, והיא ובוועלה מטמאין משכב ומושב. ולדעת בית הלל אינה טעונה יום כנגד יום מדאורייתא, וסגי בטבילת לילה ופטורים מקרבן, ומכל מקום מטמאים משכב ומושב מדרבנן, דלא לייתי לאחלופי באמצע ימי זיבה.

דף ע"ב ע"א

קי"ב. ראתה יום י"א של זיבה ולמחרת ביום טבלה ושמשה ואחר כך ראתה – מדאורייתא אינה טעונה קרבן לכולי עלמא, דאין הראיה השניה מצטרפת לראשונה לטמאה למפרע. ומכל מקום לדעת בית שמאי מטמאה היא ובוועלה משכב ומושב למפרע מדרבנן. ולדעת בית הלל אינם מטמאים, אלא שהוא נקרא גרגרן (דאתי לאחלופי בשאר ימי זיבה, כדלקמן).

קי"ג. ראתה בשאר ימי זיבה וטבלה לערב ושמשה – חייבים בקרבן לכולי עלמא ומטמאים משכב ומושב. טבלה בבקר ושמשה – הרי זו תרבות רעה שמא תראה אחר כך ותסתור. ואם תראה – יתחייבו קרבן למפרע ויטמאו משכב ומושב למפרע. לפיכך מגען ובעילתן תלויים.